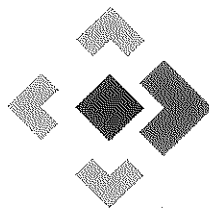

CODI DE BON GOVERN

**REUS
DESENVOLUPAMENT
ECONÒMIC**
REDESSA

Avinguda Bellissens 42 · 43204 REUS
Tel. 977 300 304 · Fax 977 347 019
redessa@redessa.cat
www.redessa.cat

I.- ANTECEDENTS I LEGISLACIÓ APLICABLE:

El codi de conducta o bon govern, estableix uns principis bàsics de comportament dels òrgans de govern societaris basats en el respecte a la legalitat, la integritat, el respecte i ponderació entre l'interès del ciutadà, l'interès general i el societari, el respecte pels drets fonamentals de les persones, la confiança i la prudència en la gestió, la política de protecció de dades de caràcter personal, la confidencialitat, el compromís amb la societat i l'adopció de mesures contra els possibles actes de corrupció o l'obtenció de regals i/o compensacions.

Amb el codi de conducta s'intenta evitar tractes de favor, males pràctiques, com ara, l'exclusió de qualsevol objecte de valor, favor o servei que se'ls pugui oferir per raó del seu càrrec o que pugui comprometre l'execució de les seves funcions (art. 55.1.m) de la Llei 19/2014 i advertir de les conseqüències legals dels incompliments.

La normativa de transparència estableix, també, que els ens locals han d'elaborar un codi de conducta dels seus alts càrrecs que concreti i desplegui els principis d'actuació de la norma i estableixi d'altres addicionals, en el seu cas, i determini les conseqüències d'incomplir-los.

A efectes de la normativa de transparència -La Llei 19/2013, de 9 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern i La Llei del Parlament de Catalunya 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern-, s'entén per:

- **alt càrrec al servei de l'Administració local** - els representants locals i els titulars d'òrgans superiors i directius, segons l'establert a la normativa de règim local (art. 4.2.b Llei 19/2014)

- **alt càrrec d'organismes i ens públics** - els titulars o membres dels òrgans de govern i els càrrecs directius d'aquests organismes (art. 4.2.c Llei 19/2014)

Altra normativa que també està relacionada amb el codi de conducta o codi ètic de les entitats públiques es refereix a la legislació sobre incompatibilitats del personal al servei de les Administracions Públiques; Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització sostenible de l'Administració Local, legislació sobre estabilitat pressupostària.....

La legislació mercantil, també regula els drets, responsabilitats i deures dels membres dels òrgans de govern de les societats i especialment, també, els dels administradors en el Real decret legislatiu 1/2010 de 2 de juliol pel que s'aprova el text refós de la llei de societats de capital (text consolidat 26.05.2015).

En la legislació penal, el Codi, aprovat per Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre disposa respecte a la responsabilitat penal i civil de les societats i dels administradors, normativa específica. No obstant això, cal indicar que també podrien ser d'aplicació, davant l'incompliment de les normes establertes en aquest codi, els delictes societaris o d'altra ordre que en caràcter general allí es tipifiquen.

Al Codi civil espanyol sovint i en el català de forma molt limitada es troba la frase: "*amb la diligència d'un bon pare de família*" per fer referència a la bona fe que sempre ha de regir en el dret". Aquest concepte jurídic indeterminat és utilitzat per la jurisprudència per analitzar els actes negligents no delictius i les possibles responsabilitats patrimonials

derivades d'aquests, en funció de la diligència que els gestors o administradors han tingut per prevenir el dany.

Aquest concepte ha estat traslladat a la legislació mercantil amb la menció de "diligència d'un ordenat empresari". Com a conseqüència d'aquest deure que s'exigeix als consellers pel desenvolupament del seu càrrec, aquests han d'estar puntualment informats sobre qualsevol assumpte que afecti al funcionament de la societat, doncs només d'aquesta forma poden adoptar les decisions amb el grau de coneixement suficient de la causa. Per tant, els consellers, prèviament a la reunió, han de tenir accés a la informació dels assumptes a tractar, sense perjudici de que puguin sol·licitar en qualsevol moment la informació que estimin oportuna. Les sol·licituds de documentació o informació que no consti a l'ordre del dia dels consells, han d'anar dirigides al President.

II.- ÀMBIT D'APLICACIÓ:

Aquest Codi de Bon Govern és d'aplicació als òrgans d'administració de REUS DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC SA i els seus directius, entenent que pel que fa a la seva Junta General li serà d'aplicació de forma subsidiària el Codi ètic tramitat per l'Ajuntament de Reus.

III.- VIGÈNCIA:

El Codi entrarà en vigor a partir de la data de la seva aprovació pel Consell d'Administració i serà de durada indefinida fins que no s'acordi la seva modificació o derogació.

IV.- PRINCIPIS GENERALS I VALORS:

Sens perjudici del codi ètic que sigui aprovat per l'Ajuntament i que serà, en tot cas, d'aplicació subsidiària, els principis generals i valors que s'hauran de respectar i perseguir pels membres dels òrgans de govern i càrrecs directius de les empreses públiques han de ser els següents:

- **LEGALITAT:** els acords societaris han d'ajustar-se a la llei, i als seus Estatuts.
- **IGUALTAT:** de gèneres i de totes les persones al marge de la seva condició.
- **PROPORCIONALITAT:** respecte a l'equilibri entre els interessos individuals i l'interès públic.
- **IMPARCIALITAT I OBJECTIVITAT:** En el procés de presa de decisions han d'actuar sempre d'acord amb els principis d'imparcialitat i d'objectivitat: Aquests principis es projectaran en l'aplicació i l'ús dels recursos financers o de qualsevol altre caràcter, la contractació. En general han d'actuar de manera independent i neutral, sense prejudicis ni favoritismes.
- **DILIGÈNCIA, EFICÀCIA I EFICIÈNCIA:** resoldre els tràmits de manera àgil i ràpida, fent un bon ús dels recursos públics.
- **HONRADESA I INTEGRITAT:** exercir les funcions de manera professional i evitant l'abús de poder. Adequar actes i conductes al que estableix la llei. Evitar conflicte d'interessos.

- **RESPONSABILITAT:** ser responsable en el treball diari i en el respecte als deures i les normes i sempre objectivament. Hauran de respondre de la seva gestió, així com per les decisions, accions o omissions pròpies o de l'òrgan on formen part. La seva responsabilitat podrà ser exigida pel mateix òrgan, per la Junta General o qualsevol òrgan del soci únic, i pot comportar -en aquells supòsits previstos legalment- una rendició de comptes que suposi fins i tot el cessament o l'apartament del càrrec que ocupaven.
- **CREDIBILITAT:** complir els compromisos, oferir qualitat en els serveis, rigor en la informació i bona pràctica.
- **CONFIDENCIALITAT:** garantir la protecció de dades de la ciutadania i de tot allò del que tinguin coneixement per raó del càrrec que pugui perjudicar els interessos societaris.
- **DEDICACIÓ AL SERVEI PÚBLIC:** resoldre de forma eficaç i eficient les demandes.
- **TRANSPARÈNCIA:** facilitar la màxima difusió, publicitat i transparència de la informació de la societat i les seves actuacions. La informació ha de ser útil, veraç i comprensible i comprendre, també, els costos de les seves decisions.
- **AUSTERITAT:** optimitzar, al màxim, els recursos de la societat.
- **ACCESSIBILITAT:** garantir l'ús de mitjans i sistemes per facilitar la interacció amb la ciutadania de manera fàcil, segura i comprensible. Es tindrà especial atenció a persones amb discapacitat o dificultats especials.

V.- DEURES, RESPONSABILITATS I DRETS DELS ADMINISTRADORS I ALTS CÀRRECS:

V.1.- Deures:

D'acord amb els principis i valors abans esmentats, amb caràcter general, els administradors, membres dels òrgans de govern i als càrrecs de la societat, han de tenir les següents conductes:

1. Evitaran tota pràctica o actuació que estigui afectada o que pugui aixecar qualsevol sospita de favoritisme a determinades persones o entitats públiques o privades.
2. No utilitzarà en cap cas el seu càrrec o les prerrogatives derivades del seu càrrec amb la finalitat d'obtenir, directament o indirecta, avantatges per a si mateix o procurar avantatges o desavantatges per a qualsevol persona o entitat, sempre que aquestes mesures no estiguin emparades en el marc normatiu vigent.
3. Han de posar tots els mitjans al seu abast perquè les decisions s'utilitzin per satisfer l'interès públic i d'acord amb l'objecte social, i mai perquè càrrecs públics o empleats puguin beneficiar-se, directament o indirectament, a si mateixos o procurar recompensar a tercers de qualsevol acord.
4. Totes les seves decisions, resolucions i actes estaran fonamentats en informació fefaent (informes, estudis, projectes o dictàmens) i procuraran basar-se així mateix en anàlisis objectives de les dades que estiguin a la seva disposició en relació amb el tema a dirimir. Per a això s'aconsellaran tècnicament per mitjà dels recursos propis i, si escau, externs, que els ajudin a objectivar les seves decisions i a resoldre adequadament els problemes.

5. Hauran d'exercir les funcions pròpies del càrrec amb implicació excel·lent i un esforç permanent encaminat a una millora contínua.
6. Les seves conductes en l'exercici de les seves funcions aniran encaminades a la finalitat última de satisfer les exigències i prestar millors serveis públics a la ciutadania.
7. La seva actuació tindrà com a finalitat obtenir l'eficiència en l'ús dels recursos, tant de naturalesa personal com dels tecnològics o en els processos de gestió.
8. Incentivaran el treball en xarxa i, en particular, alinear Política i Gestió a través de les Tecnologies de la Informació i de les Comunicacions.
9. Vetllaran per que les persones que cobreixen llocs de responsabilitat directiva en la societat, hagin de treballar professionalment en el desenvolupament efectiu de l'objecte social.
10. Es prioritzarà en tot cas la visió estratègica i la planificació amb la finalitat de preveure la solució als problemes i als reptes futurs.
11. Han de difondre a l'organització i a les persones que hi treballen entusiasme pel projecte que defensen, així com transmetre i exigir al seu equip i col·laboradors implicació.
12. Hauran d'apostar per la innovació, l'impuls de projectes concrets en aquesta matèria, preguntant-se si la manera tradicional de fer les coses és el més idoni, necessari i eficient, promovent canvis en la gestió de processos i tecnològics.
13. Seran Honestos: les conductes i comportaments relatius a l'honestedat, el desinterès subjectiu i l'evitació de conflictes d'interessos s'estructuren principalment en dos tipus:
  - a) Conductes que poden donar lloc a conflictes d'interessos.

Existirà un conflicte d'interessos quan intervinguin en les decisions relacionades amb assumptes en què conflueixen alhora interessos del seu càrrec i interessos privats propis, de familiars directes, o interessos compartits amb terceres persones. Els administradors i els que configuren la voluntat del soci únic, amb caràcter general, no estaran privats del seu dret de vot, si bé quan el vot del soci sotmès a conflicte d'interessos hagi estat decisiu per a l'adopció de l'acord correspondrà, en cas d'impugnació, a la societat o, si escau, a la persona afectada pel conflicte la càrrega de la prova de la conformitat de l'acord a l'interès social. D'aquesta regla s'exceptuen els acords relatius al nomenament, el cessament, la revocació i l'exigència de responsabilitat dels administradors i qualssevol altres d'anàleg significat, respecte dels quals la càrrega de la prova correspon als que impugnen l'acreditació del perjudici a l'interès social.

Sens perjudici de les que, si s'escau estableixi la Llei i de les obligacions que s'hi continguin, les conductes relatives a potencials conflictes d'interessos que cal evitar en tot cas durant l'exercici del seu càrrec són les següents:

- S'abstindrà en qualsevol circumstància d'utilitzar les seves prerrogatives o competències amb l'objectiu d'agilitzar procediments, exonerar de càrregues o atorgar algun tipus de

beneficis dirigits a terceres persones o entitats per interessos que siguin aliens als propis de l'Administració o de la societat.

- Haurà de fer públic i informar al respecte quan en qualsevol decisió o actuació es pugui produir una col·lisió dels seus propis interessos amb l'interès públic, i s'abstindrà en tots aquells actes en què tingui interès personal directe o indirecte o pugui derivar que aquesta confrontació d'interessos pogués existir.
- S'ha d'abstenir, així mateix, de dur a terme qualsevol tipus de negocis o activitats que, directament o indirectament, puguin topiar amb interessos públics o qüestionar l'objectivitat en el procés de presa de decisions o en el funcionament de la societat.
- Qui es pugui veure immers en un hipotètic conflicte d'interessos ha de donar prevalença sempre i en tot cas als interessos públics.
- Qui es pugui veure afectat per un potencial conflicte d'interessos que col·lisió o pugui fer-ho amb els seus deures i responsabilitats, ha de posar-ho immediatament en coneixement a l'òrgan pertinent, i manifestar, a ser possible per escrit, l'existència d'aquest conflicte o, si més no l'obligació d'exterioritzar el dubte de l'existència d'un hipotètic conflicte d'interessos present o que es pugui donar en el futur. Davant l'emergència d'un conflicte d'interessos o en el cas d'un hipotètic dubte de la seva existència, com a mesura cautelar per salvaguardar el prestigi de la institució, haurà d'abstenir-se de participar en qualsevol procés de presa de decisions en el que pugui existir la més lleu sospita d'incórrer en un conflicte d'interessos.

L'òrgan pertinent per resoldre l'existència de conflictes serà la Junta General.

b) Conductes relatives a regals i possibles beneficis.

No es pot admetre de persones o entitats privades cap tipus de donació o regal de qualsevol classe, per tal d'evitar posteriors interferències en les seves decisions públiques i salvaguardar així la imatge imparcial i íntegra de la societat. Tots els regals o donacions seran immediatament retornats a les entitats o persones que els hagin ofert. Quan, per qualsevol circumstància, no es pogués fer efectiva la devolució d'aquests regals o donacions, s'incorporaran al patrimoni de la societat, prèvia consulta al President de la societat-alcalde de l'Ajuntament, que podrà acordar lliurar-los als serveis socials o a entitats sense ànim de lucre que en possibilitin la seva ulterior distribució entre persones o col·lectius amb necessitats.

- En matèria de viatges no s'acceptarà per part de tercers cap pagament, llevat que s'hagi d'assistir a alguna reunió jornada, reunió o congrés, convocat en matèries directament relacionades amb les seves responsabilitats executives, on es podrà percebre l'import del bitllet, de l'hotel i la manutenció.
- En cap cas acceptarà retribucions dineràries o en espècie per impartir conferències o participació en debats, llevat que l'activitat es desenvolupi en funció de les seves qualificacions o activitats professionals prèvies a l'exercici del càrrec i l'objecte i condició de la seva participació en aquest acte sigui aliè completament a l'exercici del càrrec.

- No acceptarà cap tracte de favor o situació que impliqui privilegi o avantatge injustificat per part de persones físiques o entitats privades.
  - També haurà d'adoptar totes les mesures que raonablement siguin necessàries per garantir que el seu cercle familiar immediat no rep cap regal o beneficis de qualsevol persona o entitat que puguin aixecar la més mínima sospita de tracte favorable per a tercers i tacar així la imatge d'imparcialitat i la confiança dels ciutadans en les seves institucions.
  - Haurà d'abstenir-se de realitzar un ús impropri dels béns i serveis que l'Administració posa a la seva disposició per raó del càrrec.
14. En general es requereix honestedat, que implica ser capaç de transmetre veracitat, credibilitat i no recórrer a l'engany o a la distracció o encobriment dels problemes a resoldre.
  15. Tractaran amb l'atenció i consideració degudes a la resta de càrrecs de la societat i al personal empleat i ciutadans i ciutadanes, així com a qualsevol altra persona amb la qual tinguin relació en funció del càrrec i de les seves responsabilitats.
  16. La cortesia i l'educació, així com l'empatia, han de ser sempre les formes de desenvolupament de les relacions entre els càrrecs amb qualsevol altra persona o representant d'una institució o entitat, sigui aquesta pública o privada.
  17. Deferència i respecte en el tracte amb la resta dels administradors amb l'oposició política tant en el sí de les institucions com fora d'elles, discrepant oberta i contundentment en el debat públic quan això sigui necessari, però mantenint unes formes adequades i fugint sempre i en tot cas de l'insult o la desqualificació personal o política.
  18. També han de tractar amb respecte i atenció especial al personal empleat. Això suposa no portar a terme cap tipus de conductes que pugui alterar o afectar el respecte i la consideració deguts a aquestes persones.
  19. Evitaran radicalment qualsevol mesura o acció que pugui ser enquadrada en una conducta de fustigació o assetjament al personal empleat, i no incorreran en qualsevol altra conducta que, explícitament o implícitament, suposi tracte discriminatori. Especialment vetllaran i promouran el respecte a la igualtat entre dones i homes. Qualsevol circumstància discriminatòria podrà ser objecte d'immediata denúncia davant la Comissió Informativa de Transparència, que efectuarà una prèvia investigació per determinar si la denúncia és o no suficientment fonamentada a partir d'un panorama indiciari que justifiqui objectivament l'obertura de l'expedient escaient.
  20. Procuraran una comunicació pública intel·ligible per a la ciutadania i se situaran en el lloc de les persones quan hagin d'adoptar decisions públiques, valorant en tot cas quines han de ser les circumstàncies mediantes i immediates.
  21. Tenen el deure de considerar tots els suggeriments, queixes o interpel·lacions que siguin fonamentades i, així mateix, escoltaran activament a les parts implicades en qualsevol problema o qüestió que sigui competència de la societat.
  22. Han de sotmetre les activitats societàries, de direcció pública i de gestió al principi de transparència, excepte en aquells casos en què la llei exigeixi la confidencialitat o puguin afectar drets de tercers. En tot cas, aquestes

excepcions s'interpretaran de forma restrictiva d'acord amb el que prevegin les lleis.

23. Desenvoluparan el compliment efectiu del principi de publicitat activa per tal de garantir la transparència, procurant, en la mesura que sigui necessari, no només complir les obligacions legals sinó aportar un plus de transparència a les seves accions i a les polítiques o activitats de gestió dels seus departaments o entitats.
24. Han d'adreçar la seva actuació a generar confiança en la ciutadania a través de la transparència i d'adoptar decisions de forma raonada, conscient i objectivada.
25. Impulsaran l'accés efectiu dels ciutadans i de les organitzacions a la informació pública, amb les limitacions que estableixin les lleis, encara que aquestes seran interpretades restrictivament llevat dels casos que es puguin veure afectades les dades de caràcter personal, especialment les que es considerin especialment protegides d'acord amb la legislació corresponent.
26. Garantiran respostes àgils i convenientment raonades a les sol·licituds d'informació que els siguin cursades.
27. Afavoriran, promouran i impulsaran la implantació efectiva de l'Administració electrònica.
28. Treballaran per la configuració d'una societat receptiva, simplificada, amb un llenguatge senzill i comprensible.
29. En l'exercici de les seves funcions salvaguardaran, en tot cas, la protecció de les dades de caràcter personal.
30. Hauran de desenvolupar les seves funcions amb diligència, dedicació i assumint que han de respondre sempre davant les instàncies competents per les seves decisions i actes. Per això, han d'assumir la responsabilitat de les seves actuacions davant els superiors i no les derivaran cap a la resta de personal empleat, llevat dels casos que hi hagi causa objectiva o es prevegi una delegació de funcions.
31. Hauran d'exercir les seves funcions amb la dedicació necessària per al correcte desenvolupament de la seva tasca, i l'eventual compatibilització de la seva activitat municipal amb altres activitats alienes a aquesta s'haurà d'ajustar plenament a la legislació aplicable.
32. Treballaran establint objectius i metes, així com establint indicadors de gestió que puguin conduir a una avaluació objectiva dels resultats obtinguts i, per tant, a la implantació de sistemes de mesurament de resultats, que comportin incentius o, si s'escau, penalitzacions per els resultats en la gestió.
33. Afavoriran la implantació en les seves pròpies organitzacions de sistemes de promoció professional del personal empleat i d'avaluació de l'acompliment, com a mitjà de millora de gestió de les seves respectives unitats.
34. Mantindran el deure de reserva per l'exercici de les seves funcions i no han de revelar sota cap concepte ni en cap circumstància informació que sigui confidencial o que hagin conegut per raó del seu càrrec. A aquest efecte, resultarà intolerable des del punt de vista ètic i legal revelar a tercers o a mitjans de comunicació qualsevol informació obtinguda en l'exercici del seu càrrec i que pugui perjudicar, directament o indirectament, els interessos municipals i/o de la societat.
35. Gestionaran els recursos públics amb eficàcia, eficiència i economia. No utilitzaran cap recurs ni bé públic per interessos privats.

36. No podran adoptar conductes o actituds que puguin perjudicar la imatge de la institució que representen o de l'organització a la qual presten els seus serveis.
37. Els actes, actuacions o fets que menyscabem la imatge d'exemplaritat pública que ha d'acreditar qualsevol càrrec de la societat pública tenen conseqüències directes sobre el deteriorament de la imatge institucional davant la ciutadania i afecten la reputació de la pròpia institució a la qual representen, seran posats en coneixement de la Presidència, per tal que derivi a la Comissió Informativa de Transparència de l'Ajuntament l'encàrrec d'analitzar i d'emetre la recomanació oportuna en cada un dels casos.
38. La imputació d'un càrrec en qualsevol procés penal o administratiu, derivada de fets vinculats a l'exercici de les funcions públiques pròpies del seu càrrec o per accions de singular rellevància pública, si en el curs del procediment es confirmés la inexistència de responsabilitat el càrrec públic podrà ésser objecte de rehabilitació pública a través dels mitjans que siguin procedents, i si això és possible, restituint-lo en el seu càrrec, si els indicis previs de responsabilitat haguessin motivat el seu cessament.
39. No podran exercir durant l'exercici de les seves funcions càrrecs orgànics o gerencials, encara que siguin no retribuïts, en fundacions, associacions o altres tipus d'entitats les finalitats de les quals puguin col·lisionar o afectar els interessos públics objecte de les seves funcions o que pugui donar lloc a un conflicte d'interessos. La participació en qualsevol associació o entitat els fins i actuacions puguin potencialment col·lisionar amb l'activitat de la societat serà posat en coneixement de la Presidència, per tal que derivi a la Comissió Informativa de Transparència de l'Ajuntament l'encàrrec d'analitzar i d'emetre la recomanació oportuna en cada un dels casos.
40. Hauran refusar de participar en tertúlies radiofòniques o debats televisius en què es percebi qualsevol tipus de retribució o compensació econòmica, sigui directa o indirecta.
41. No es pot percebre cap pagament per contribuir, per raó del càrrec que ocupen, en llibres, revistes, diaris o en qualsevol mitjà de comunicació, sempre que aquestes contribucions estiguin vinculades amb l'exercici de les seves funcions.
42. Han de garantir un tracte igual sense discriminació per qualsevol tipus de raons o circumstàncies tant als ciutadans com a les diferents entitats o organitzacions, llevat dels supòsits previstos legalment de discriminació positiva.

V.2.- La Responsabilitat

La responsabilitat en l'exercici del seu càrrec és exigible a tots els administradors, altres òrgans de la societat i alts càrrecs.

Tots els membres de l'òrgan d'administració que hagi adoptat l'acord o realitzat l'acte lesiu han de respondre solidàriament, llevat dels que provin que, sense haver intervingut en la seva adopció i execució, en desconeixien l'existència o, coneixent-la, van fer tot el que va ser convenient per evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

V.3.- Drets dels administradors i del soci únic

V.3.1.-Drets polítics:

Els membres del consell d'administració tenen dret a assistir amb veu i vot a les sessions del consell. Poden impugnar els acords del Consell o de qualsevol altre òrgan col·legiat d'administració.

V.3.2.-Drets Econòmics:

Els membres del consell d'administració tenen dret a rescabalar-se de les despeses que els origini l'exercici del càrrec o, si així s'acorda, a rebre retribució per assistència a les sessions del consell.

V.3.3.-Dret a la informació:

Del soci únic:

1.- Els administradors estan obligats a proporcionar la informació sol·licitada pels accionistes en el marc de la junta general, llevat dels casos en què, prèvia consulta es consideri que:

- a.- aquesta informació sigui innecessària per a la tutela dels drets del soci, o
- b.- hagi raons objectives per considerar que podria utilitzar-se per a fins extrasocials, o
- c.- la seva publicitat perjudiqui la societat.

D'acord amb els estatuts de la societat, el Consell d'Administració de la societat REUS SERVEIS MUNICIPALS SA exerceix les funcions de Junta General i el seu funcionament s'acomoda respecte a la convocatòria, procediment i adopció d'acords als preceptes de la Llei reguladora de les bases del règim local i al ROF, aplicant-se a la resta de qüestions la normativa reguladora de la LSC.

Per tant, s'ha de diferenciar els acords que s'adopti pel Consell d'Administració com a Junta General de la societat (regidors), dels acords dels consellers, com a membres del consell d'administració, en la mesura que encara que puguin coincidir com a subjectes pertanyen a òrgans diferents amb diferents competències i amb diferents drets i deures. En base això, el dret d'informació es podria veure limitat o ampliat en funció del seu càrrec i de la fiscalització que poden fer dels acords.

No obstant això, atès que la societat és una societat íntegrament participada i es tracta de gestionar directament serveis públics, no es pot negar a un regidor la informació sobre la societat que gestiona directament un servei, ja que no són patrimoni ni interessos privats sinó serveis i interessos públics.

Deis administradors:

1.- Els administradors tenen dret a rebre de la societat tota aquella informació que precisin pel desenvolupament de les seves funcions. Gaudeixen del dret d'obtenir dels gestors i equips directius la informació i l'assessorament necessaris pel compliment de les seves funcions.

2.- El President podrà denegar la informació demanada en els casos següents:

- Quan el coneixement, difusió de la informació pugui vulnerar el dret constitucional a l'honor, la intimitat personal o familiar o la imatge
- Quan es tracti de matèries afectades per secret oficial, secret sumarial, protecció de dades personal i altres limitacions legals
- Quan, degudament i tècnicament motivat, la informació pugui respondre a interessos personals o aliens a l'exercici del càrrec.

En tot cas, el receptor de la informació queda subjecte al deure de secret i confidencialitat respecte a la informació, poden ser responsable davant els òrgans judicials de tot ordre.

3.- Els consellers disposaran amb la convocatòria de la documentació pertinent per tal de poder prendre els acords que constin a l'ordre del dia. Si no es possible la tramesa conjunta pel seu volum, s'ha d'indicar als consellers el lloc de les oficines de la societat on a partir de la convocatòria tindran accés de tots els expedients complets dels temes que hagin d'estar debatuts.

4.- En tot cas, tenen dret a rebre informes, dictàmens i altra informació tècnica o jurídica dels temes que es sotmetin a la seva aprovació, així com qualsevol informació que precisin pel desenvolupament del seu càrrec. Els informes es sol·licitaran dins un termini prudencial, respectant en tot cas les tasques urgents del personal que els ha d'emetre i prèvia valoració per part del sol·licitant de la urgència de la seva petició.

VI.- CONDUCTE PER L'EXERCICI D'ACCÉS AL DRET D'INFORMACIÓ:

Els administradors tenen dret a accedir a la informació que precisin, amb la rapidesa que requereixi el motiu pel qual ha estat sol·licitada.

La petició es dirigirà al President del Consell d'administració, que donarà les instruccions oportunes. S'indicarà la forma en que vol rebre aquesta informació

Les peticions seran registrades d'entrada i sortida per la societat.

En general es respectarà, llevat urgència:

- No sol·licitar la documentació en paper, llevat que així sigui estrictament necessari.
- Es respectarà el treball ordinari del personal, sense que aquesta petició pugui afectar greument el servei i personal de l'empresa.

En tot cas, els administradors establiran establir un protocol com a tràmit per tal que es pugui respondre el més àgil i també si més no, amb les màximes garanties possibles de seguretat jurídica, la informació demanada.

VII.- PROGRAMA DE PREVENCIÓ DE RISCOS PENALS:

Els membres del consell d'administració es comprometen a iniciar els tràmits per aprovar un programa de prevenció de riscos penals, com a complement a la intervenció de les empreses municipals que va ser acordada per decret de l'alcaldia de data 3742 d'1

d'agost de 2012 i 3751 de 2 d'agost, on ja es van implantar un model d'organització i control de les societats, que ha resultat molt eficaç, i que ara es pot complementar adequant-ho a les circumstàncies del moment .

En el programa s'han d'analitzar les àrees de risc, les eines de control i es designarà un òrgan de control i supervisió (col·legiat o unipersonal), tal i com així exigeix l'article 31 bis i 31 bis quinquies del codi penal, per tal d'evitar les responsabilitats penals de la societat pública com a persona jurídica.

VIII- ESTANDAR DE DILIGÈNCIA:

L'estàndard de diligència s'entendrà complet quan l'administrador hagi actuat de bona fe, sense interès personal en l'assumpte objecte de decisió, amb informació suficient i d'acord amb un procediment de decisió adequat.

IX- COMISSIÓ DE TRANSPARÈNCIA:

A més de les detallades expressament en l'apartat IV, el President pot acordar sotmetre qualsevol conflicte rellevant sobre el compliment o incompliment dels deures, a la Comissió de Transparència de l'Ajuntament, amb caràcter previ a la seva resolució.

X.- INTERPRETACIÓ I SUBSIDIARIETAT

El present document s'interpretarà d'acord amb la llei, el seu contingut i en relació també, al codi ètic de l'Ajuntament.

Diligència: Aquest Codi de Bon govern ha estat aprovat pel Consell d'Administració de la societat en data

El Secretari del Consell d'administració.

ANNEX I:

La legislació mercantil, regula les prohibicions i els deures dels administradors que componen el consell d'administració de les societats, en el *REAL DECRET LEGISLATIU 1/2010 DE 2 DE JULIOL PEL QUE S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LLEI DE SOCIETATS DE CAPITAL (TEXT CONSOLIDAT 26.05.2015)

Entre altres disposicions és essencial conèixer les següents DEURES I PROHIBICIONS:

Article 213. Prohibicions.

1. No poden ser administradors els menors d'edat no emancipats, els incapacitats judicialment, les persones inhabilitades de conformitat amb la Llei concursal mentre no hagi conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs i els condemnats per delictes contra la llibertat, contra el patrimoni o contra l'ordre socioeconòmic, contra la seguretat col·lectiva, contra l'Administració de Justícia o per qualsevol classe de falsedat, així com aquells que per raó del seu càrrec no puguin exercir el comerç.

2. Tampoc poden ser administradors els funcionaris al servei de l'Administració pública amb funcions al seu càrrec que es relacionin amb les activitats pròpies de les societats de què es tracti, els jutges o magistrats i les altres persones afectades per una incompatibilitat legal.

Article 215. Inscripció del nomenament.

1. El nomenament dels administradors, una vegada acceptat, ha de ser presentat a inscripció en el Registre Mercantil fent constar la identitat dels nomenats i, en relació amb els administradors que tinguin atribuïda la representació de la societat, si poden actuar per si sols o necessiten fer-ho conjuntament.

2. La presentació a la inscripció s'ha de fer dins els deu dies següents a la data de l'acceptació.

Article 222. Caducitat.

El nomenament dels administradors caduca quan, vençut el termini, s'hagi celebrat una junta general o hagi transcorregut el termini per a la celebració de la junta que ha de resoldre sobre l'aprovació dels comptes de l'exercici anterior.

Article 223. Cessament dels administradors.

1. Els administradors poden ser separats del càrrec en qualsevol moment per la junta general encara que la separació no consti en l'ordre del dia.

Article 224. Supòsits especials de cessament d'administradors de la societat anònima.

1. Els administradors que hagin incorregut en qualsevol de les prohibicions legals han de ser destituïts immediatament, a sol·licitud de qualsevol accionista, sense perjudici de la responsabilitat en què puguin incórrer per la seva conducta deslleial.
2. Els administradors i les persones que sota qualsevol forma tinguin interessos oposats als de la societat han de cessar en el càrrec a sol·licitud de qualsevol soci per acord de la junta general.

Article 225. Deure d'administració diligent.

1. Els administradors han d'exercir el càrrec amb la diligència d'un empresari ordenat.
2. Cadascun dels administradors s'ha d'informar diligentment de la marxa de la societat.

*Es fa explícit el dret i el deure dels administradors de demanar la informació necessària per adoptar decisions informades.

Article 226. Deure de lleialtat.

Els administradors han d'exercir el càrrec com un representant lleial en defensa de l'interès social, entès com a interès de la societat, i han de complir els deures que imposen les lleis i els estatuts.

*Es considera que un administrador ha obrat amb la diligència deguda quan hagi actuat de bona fe, sense interès personal en l'assumpte objecte de decisió, amb informació suficient i d'acord amb un procediment de decisió adequat. En conseqüència, només aquelles decisions que s'hagin adoptat de mala fe i en interès propi seran preses en consideració a l'hora d'enjudiciar la responsabilitat dels administradors.

No s'entendran incloses dins l'àmbit de discrecionalitat empresarial aquelles decisions que afecten altres administradors i persones vinculades i, en particular, aquelles que tinguin per objecte autoritzar les operacions que preveu l'article 230.

Article 227. Prohibició d'utilitzar el nom de la societat i d'invocar la condició d'administrador.

Els administradors no poden utilitzar el nom de la societat ni invocar la condició d'administradors d'aquesta societat per a la realització d'operacions per compte propi o de persones vinculades a ells.

*La infracció del deure de lleialtat no només determinarà l'obligació d'indemnitzar el dany causat al

patrimoni social, sinó també la de tornar a la societat l'enriquiment injust obtingut per l'administrador.

Article 228. Prohibició d'aprofitar oportunitats de negoci.

Cap administrador pot realitzar, en benefici propi o de persones vinculades a ell, inversions o qualssevol operacions relacionades amb els béns de la societat, de les quals hagi tingut coneixement en ocasió de l'exercici del càrrec, quan la inversió o l'operació s'hagi ofert a la societat o la societat hi tingui interès, sempre que la societat no hagi desestimat aquesta inversió o operació sense que hi hagi influència de l'administrador.

*Es important destacar la prohibició d'exercir les facultats d'administrador amb fins diferents d'aquells per als quals li han estat concedides, i el deure d'exercir les seves funcions sota el principi de responsabilitat personal amb llibertat de criteri o judici i independència respecte d'instruccions i vinculació amb tercers.

Article 229. Situacions de conflicte d'interessos.

1. Els administradors han de comunicar al consell d'administració i, si no n'hi ha, als altres administradors o, en cas d'administrador únic, a la junta general qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que puguin tenir amb l'interès de la societat.

L'administrador afectat s'ha d'abstenir d'intervenir en els acords o decisions relatius a l'operació a què el conflicte es refereixi.

2. Els administradors, així mateix, han de comunicar la participació directa o indirecta que, tant ells com les persones vinculades a què es refereix l'article 231, tinguin en el capital d'una societat amb el mateix gènere d'activitat que constitueixi l'objecte social, o un d'anàleg o complementari, i han de comunicar igualment els càrrecs o les funcions que hi exerceixin.

3. Les situacions de conflicte d'interessos que preveuen els apartats anteriors han de ser objecte d'informació en la memòria.

*els administradors hauran de comunicar als altres administradors i, si escau, al consell d'administració, o, tractant-se d'un administrador únic, a la junta general, qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, que ells o persones relacionades amb ells poguessin tenir respecte a la societat. La norma afegeix noves obligacions d'abstenció: (i) realitzar transaccions amb la societat, llevat que es tracti d'operacions ordinàries; (ii) fer ús dels actius socials; (iii) obtenir avantatges o remuneració de tercers

Article 230. Prohibició de competència.

1. Els administradors no es poden dedicar, per compte propi o aliè, al mateix gènere d'activitat que constitueixi l'objecte social, o a un d'anàleg o complementari, llevat d'autorització expressa de la societat, mitjançant acord de la junta general, a l'efecte de la qual han de realitzar la comunicació que preveu l'article anterior.

.../...

3. A la societat anònima, a petició de qualsevol accionista, la junta general resol sobre el cessament dels administradors que hò siguin d'una altra societat competidora.

*La societat podrà dispensar les prohibicions dirigides a la conservació i aplicació del deure de lleialtat en casos singulars, autoritzant la realització, per part d'un administrador o d'una persona vinculada, d'una determinada transacció amb la societat, l'ús de certs actius socials, l'aprofitament d'una oportunitat de negoci concreta, o l'obtenció d'un avantatge o remuneració d'un tercer. L'autorització haurà de ser necessàriament acordada per la junta general quan tingui per objecte la dispensa de la prohibició d'obtenir un avantatge o remuneració de tercers, o afecti una transacció el valor de la qual sigui superior al deu per cent dels actius socials.

Article 231. Persones vinculades als administradors.

1. Als efectes dels articles anteriors, tenen la consideració de persones vinculades als administradors:

- a) El cònjuge de l'administrador o les persones amb una relació d'afectivitat anàloga.
- b) Els ascendents, descendents i germans de l'administrador o del cònjuge de l'administrador.
- c) Els cònjuges dels ascendents, dels descendents i dels germans de l'administrador.
- d) Les societats en les quals l'administrador, per si mateix o per una persona interposada, es trobi en alguna de les situacions que preveu l'apartat primer de l'article 42 del Codi de comerç.

2. Respecte de l'administrador persona jurídica, s'entenen que són persones vinculades les següents:

- a) Els socis que es trobin, respecte de l'administrador persona jurídica, en alguna de les situacions que preveu l'apartat primer de l'article 42 del Codi de comerç.

- b) Els administradors, de dret o de fet, els liquidadors, i els apoderats amb poders generals de l'administrador persona jurídica.
- c) Les societats que formin part del mateix grup i els seus socis.
- d) Les persones que respecte del representant de l'administrador persona jurídica tinguin la consideració de persones vinculades als administradors de conformitat amb el que estableix el paràgraf anterior.

Article 232. Deure de secret.

1. Els administradors, fins i tot després de cessar en les seves funcions, han de guardar secret de les informacions de caràcter confidencial, i estan obligats a guardar reserva de les informacions, dades, informes o antecedents que coneixin com a conseqüència de l'exercici del càrrec, sense que aquests puguin ser comunicats a tercers o ser objecte de divulgació quan puguin tenir conseqüències perjudicials per a l'interès social.

2. S'exceptuen del deure a què es refereix l'apartat anterior els supòsits en què les lleis en permetin la comunicació o divulgació a tercers o que, si s'escau, siguin requerits o hagin de remetre a les autoritats de supervisió respectives, cas en què la cessió d'informació s'ha d'ajustar al que disposen les lleis.

3. Quan l'administrador sigui persona jurídica, el deure de secret recau sobre el seu representant, sense perjudici del compliment de l'obligació que tinguin d'informar-la.

*l'exercici de l'acció de responsabilitat no obsta perquè es puguin exercir les accions d'impugnació, cessació, remoció d'efectes i, si escau, anul·lació dels actes i contractes celebrats pels administradors amb violació del seu deure.

Article 233. Atribució del poder de representació.

1. A la societat de capital la representació de la societat, en un judici o fora d'aquest, correspon als administradors en la forma determinada pels estatuts, sense perjudici del que disposa l'apartat següent.

2. L'atribució del poder de representació es regeix per les regles següents:

- a) En el cas d'administrador únic, el poder de representació correspon necessàriament a aquest.
- b) En cas de diversos administradors solidaris, el poder de representació correspon a cada administrador, sense perjudici de les disposicions estatutàries o dels acords de la junta sobre distribució de facultats, que tenen un abast merament intern.

.../...

- c) En el cas de consell d'administració, el poder de representació correspon al mateix consell, que actua col·legiadament. No obstant això, els estatuts poden atribuir el poder de representació a un o diversos membres del consell a títol individual o conjunt.

Quan el consell, mitjançant l'acord de delegació, nomeni una comissió executiva o un o diversos consellers delegats, s'ha d'indicar el règim de la seva actuació.

Article 234. Àmbit del poder de representació.

1. La representació s'estén a tots els actes compresos en l'objecte social delimitat en els estatuts.

Qualsevol limitació de les facultats representatives dels administradors, encara que es trobi inscrita en el Registre Mercantil, és ineficaç davant de tercers.

2. La societat queda obligada davant de tercers que hagin actuat de bona fe i sense culpa greu, tot i que dels estatuts inscrits en el Registre Mercantil se'n desprengui que l'acte no està comprès en l'objecte social.

Article 236. Pressupostos de la responsabilitat.

1. Els administradors de dret o de fet, com a tals, han de respondre davant de la societat, davant dels socis i davant dels creditors socials del dany que causin per actes o omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats incomplint els deures inherents a l'exercici del càrrec.

2. En cap cas exonera de responsabilitat la circumstància que l'acte o acord lesiu l'hagi adoptat, autoritzat o ratificat la junta general.

*S'afegeix expressament, en la modificació Llei 31/2014, de 3 de desembre, com venien exigint els tribunals en les seves resolucions, que els administradors respondran davant de la societat, davant dels socis i davant dels creditors socials del dany que causin, sempre que hi hagi intervingut dol o culpa.

Article 237. Caràcter solidari de la responsabilitat.

Tots els membres de l'òrgan d'administració que hagi adoptat l'acord o realitzat l'acte lesiu han de respondre solidàriament, llevat dels que provin que, sense haver intervingut en la seva adopció i execució, en desconeixien l'existència o, coneixent-la, van fer tot el que va ser convenient per evitar el dany o, almenys, s'hi van oposar expressament.

Article 238. Acció social de responsabilitat.

1. L'acció de responsabilitat contra els administradors l'ha d'entaular la societat, amb l'acord previ de la junta general, que pot ser adoptat a sol·licitud de qualsevol soci encara que no consti en l'ordre del dia. Els estatuts no poden establir una majoria diferent de l'ordinària per a l'adopció d'aquest acord.
2. En qualsevol moment la junta general pot transigir o renunciar a l'exercici de l'acció, sempre que no s'hi oposin socis que representin el cinc per cent del capital social.
3. L'acord de promoure l'acció o de transigir determina la destitució dels administradors afectats.
4. L'aprovació dels comptes anuals no impedeix l'exercici de l'acció de responsabilitat ni suposa la renúncia a l'acció acordada o exercitada.

Article 239. Legitimació subsidiària de la minoria.

1. Els socis que representin, almenys, el cinc per cent del capital social poden sol·licitar la convocatòria de la junta general perquè aquesta decideixi sobre l'exercici de l'acció de responsabilitat.
2. Poden també entaular conjuntament l'acció de responsabilitat en defensa de l'interès social quan els administradors no convoquin la junta general sol·licitada amb aquesta finalitat, quan la societat no l'entauli dins el termini d'un mes, comptat des de la data d'adopció de l'acord corresponent, o bé quan aquest hagi estat contrari a l'exigència de responsabilitat.

Article 240. Legitimació subsidiària dels creditors per a l'exercici de l'acció social.

Els creditors de la societat poden exercitar l'acció social de responsabilitat contra els administradors quan no l'hagi exercitat la societat o els seus socis, sempre que el patrimoni social sigui insuficient per satisfer els seus crèdits.

Article 241. Acció individual de responsabilitat.

Queden exceptuades les accions d'indemnització que puguin correspondre als socis i a tercers per actes d'administradors que lesionin directament els seus interessos.

Article 197: Dret d'informació del soci

Fins el setè dia anterior al previst per a la celebració de la junta, els accionistes poden sol·licitar dels administradors les informacions o aclariments que estimin precises sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia o formular per escrit les preguntes que considerin pertinents.

Els administradors estan obligats a facilitar la informació demanada per escrit fins el dia de la celebració de la junta general. .../...

En el supòsit d'utilització abusiva o perjudicial de la informació sol·licitada, el soci serà el responsable dels danys i perjudicis causats.

El codi penal, aprovat per Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre disposa respecte a la responsabilitat penal i civil de les societats i dels administradors:

Artículo 31

El que actúe como administrador de hecho o de derecho de una persona jurídica, o en nombre o representación legal o voluntaria de otro, responderá personalmente, aunque no concurren en él las condiciones, cualidades o relaciones que la correspondiente figura de delito requiera para poder ser sujeto activo del mismo, si tales circunstancias se dan en la entidad o persona en cuyo nombre o representación obre.

Artículo 31 bis

1. En los supuestos previstos en este Código, las personas jurídicas serán penalmente responsables:

a) De los delitos cometidos en nombre o por cuenta de las mismas, y en su beneficio directo o indirecto, por sus representantes legales o por aquellos que actuando individualmente o como integrantes de un órgano de la persona jurídica, están autorizados para tomar decisiones en nombre de la persona jurídica u ostentan facultades de organización y control dentro de la misma.

b) De los delitos cometidos, en el ejercicio de actividades sociales y por cuenta y en beneficio directo o indirecto de las mismas, por quienes, estando sometidos a la autoridad de las personas físicas mencionadas en el párrafo anterior, han podido realizar los hechos por haberse incumplido gravemente por aquéllos los deberes de supervisión, vigilancia y control de su actividad atendidas las concretas circunstancias del caso.

2. Si el delito fuere cometido por las personas indicadas en la letra a) del apartado anterior, la persona jurídica quedará exenta de responsabilidad si se cumplen las siguientes condiciones:

1.º el órgano de administración ha adoptado y ejecutado con eficacia, antes de la comisión del delito, modelos de organización y gestión que incluyen las medidas de vigilancia

y control idóneas para prevenir delitos de la misma naturaleza o para reducir de forma significativa el riesgo de su comisión;

2.ª la supervisión del funcionamiento y del cumplimiento del modelo de prevención implantado ha sido confiada a un órgano de la persona jurídica con poderes autónomos de iniciativa y de control o que tenga encomendada legalmente la función de supervisar la eficacia de los controles internos de la persona jurídica;

3.ª los autores individuales han cometido el delito eludiendo fraudulentamente los modelos de organización y de prevención y

4.ª no se ha producido una omisión o un ejercicio insuficiente de sus funciones de supervisión, vigilancia y control por parte del órgano al que se refiere la condición 2.ª

En los casos en los que las anteriores circunstancias solamente puedan ser objeto de acreditación parcial, esta circunstancia será valorada a los efectos de atenuación de la pena.

3. En las personas jurídicas de pequeñas dimensiones, las funciones de supervisión a que se refiere la condición 2.ª del apartado 2 podrán ser asumidas directamente por el órgano de administración. A estos efectos, son personas jurídicas de pequeñas dimensiones aquellas que, según la legislación aplicable, estén autorizadas a presentar cuenta de pérdidas y ganancias abreviada.

4. Si el delito fuera cometido por las personas indicadas en la letra b) del apartado 1, la persona jurídica quedará exenta de responsabilidad si, antes de la comisión del delito, ha adoptado y ejecutado eficazmente un modelo de organización y gestión que resulte adecuado para prevenir delitos de la naturaleza del que fue cometido o para reducir de forma significativa el riesgo de su comisión.

En este caso resultará igualmente aplicable la atenuación prevista en el párrafo segundo del apartado 2 de este artículo.

5. Los modelos de organización y gestión a que se refieren la condición 1.ª del apartado 2 y el apartado anterior deberán cumplir los siguientes requisitos:

1.º Identificarán las actividades en cuyo ámbito puedan ser cometidos los delitos que deben ser prevenidos.

2.º Establecerán los protocolos o procedimientos que concreten el proceso de formación de la voluntad de la persona jurídica, de adopción de decisiones y de ejecución de las mismas con relación a aquéllos.

3.º Dispondrán de modelos de gestión de los recursos financieros adecuados para impedir la comisión de los delitos que deben ser prevenidos.

4.º Impondrán la obligación de informar de posibles riesgos e incumplimientos al organismo encargado de vigilar el funcionamiento y observancia del modelo de prevención.

5.º Establecerán un sistema disciplinario que sancione adecuadamente el incumplimiento de las medidas que establezca el modelo.

6.º Realizarán una verificación periódica del modelo y de su eventual modificación cuando se pongan de manifiesto infracciones relevantes de sus disposiciones, o cuando se produzcan cambios en la organización, en la estructura de control o en la actividad desarrollada que los hagan necesarios.

Artículo 31 quinquies

1. Las disposiciones relativas a la responsabilidad penal de las personas jurídicas no serán aplicables al Estado, a las Administraciones públicas territoriales e institucionales, a los Organismos Reguladores, las Agencias y Entidades públicas Empresariales, a las organizaciones internacionales de derecho público, ni a aquellas otras que ejerzan potestades públicas de soberanía o administrativas.

2. En el caso de las Sociedades mercantiles públicas que ejecuten políticas públicas o presten servicios de interés económico general, solamente les podrán ser impuestas las penas previstas en las letras a) y g) del apartado 7 del artículo 33. Esta limitación no será aplicable cuando el juez o tribunal aprecie que se trata de una forma jurídica creada por sus promotores, fundadores, administradores o representantes con el propósito de eludir una eventual responsabilidad penal.

.../...

Artículo 116

1. Toda persona criminalmente responsable de un delito lo es también civilmente si del hecho se derivaren daños o perjuicios. Si son dos o más los responsables de un delito los jueces o tribunales señalarán la cuota de que deba responder cada uno.

2. Los autores y los cómplices, cada uno dentro de su respectiva clase, serán responsables solidariamente entre sí por sus cuotas, y subsidiariamente por las correspondientes a los demás responsables.

La responsabilidad subsidiaria se hará efectiva; primero, en los bienes de los autores, y después, en los de los cómplices.

Tanto en los casos en que se haga efectiva la responsabilidad solidaria como la subsidiaria, quedará a salvo la repetición del que hubiere pagado contra los demás por las cuotas correspondientes a cada uno.

3. La responsabilidad penal de una persona jurídica llevará consigo su responsabilidad civil en los términos establecidos en el artículo 110 de este Código de forma solidaria con las personas físicas que fueren condenadas por los mismos hechos.

Artículo 117

Los aseguradores que hubieren asumido el riesgo de las responsabilidades pecuniarias derivadas del uso o explotación de cualquier bien, empresa, industria o actividad, cuando, como consecuencia de un hecho previsto en este Código, se produzca el evento que determine el riesgo asegurado, serán responsables civiles directos hasta el límite de la indemnización legalmente establecido o convencionalmente pactada, sin perjuicio del derecho de repetición contra quien corresponda.
